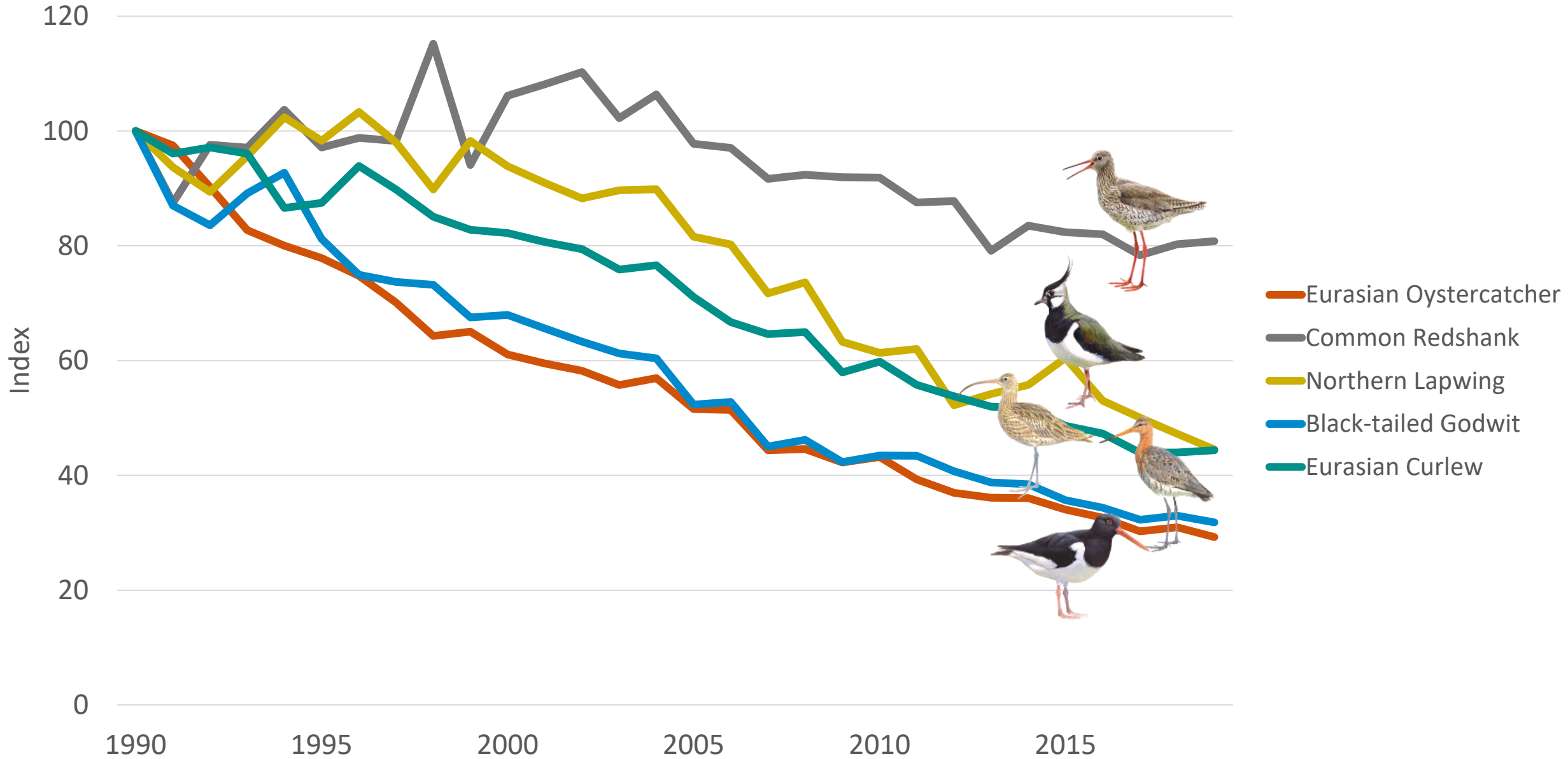

Drukfactoren op in het binnenland broedende scholeksters

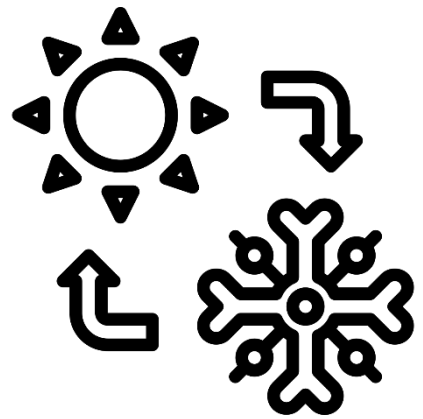
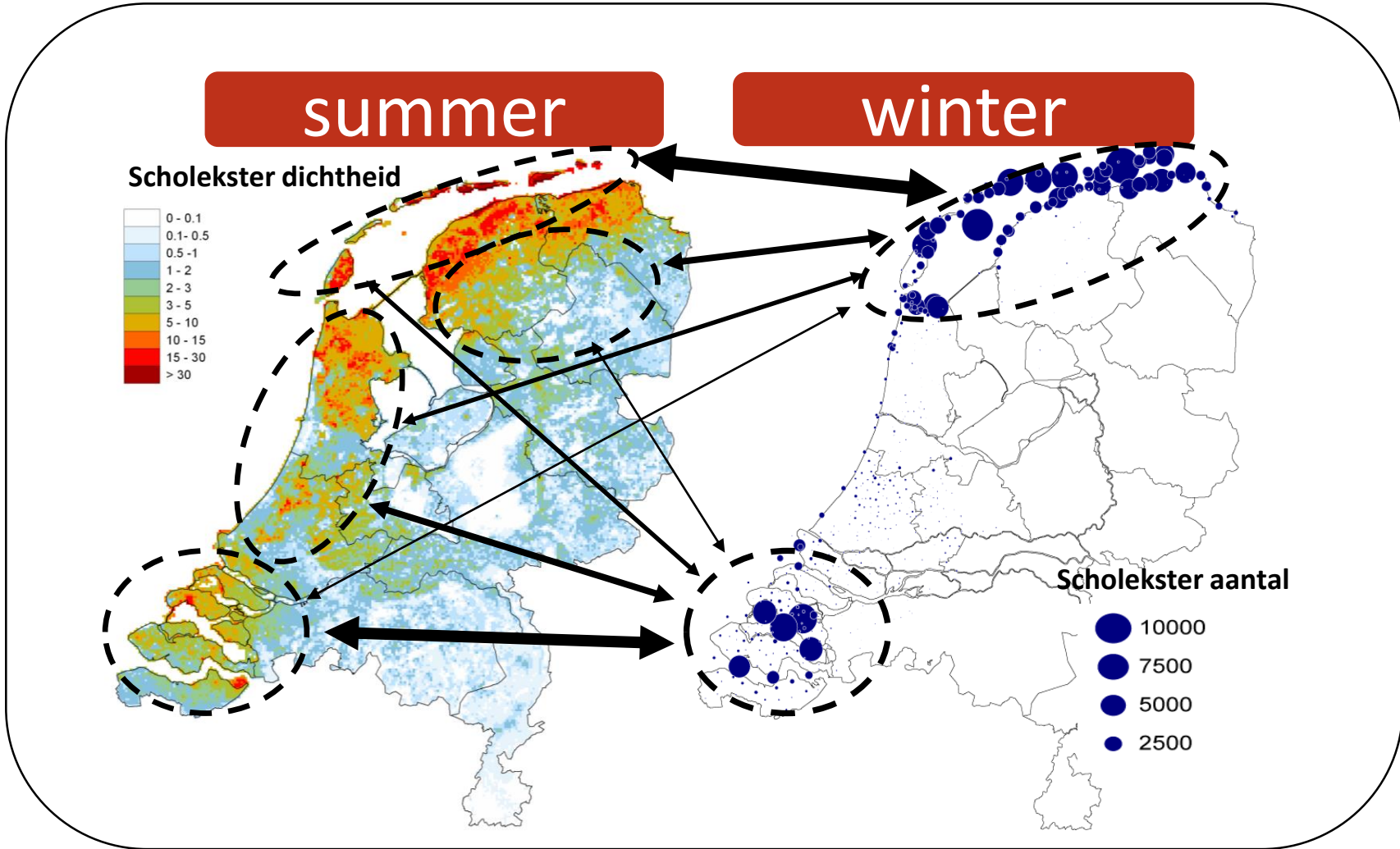
Landelijke trend broedvogels

Cumulative Human Impact on BiRD populations

CHIRP

Revealing the contributions of reproduction and survival to the Europe-wide decline in meadow birds: review and meta-analysis

Maja Roodbergen · Bert van der Werf ·
Hermann Hötker

Received: 29 October 2020 | Revised: 29 July 2021 | Accepted: 24 September 2021

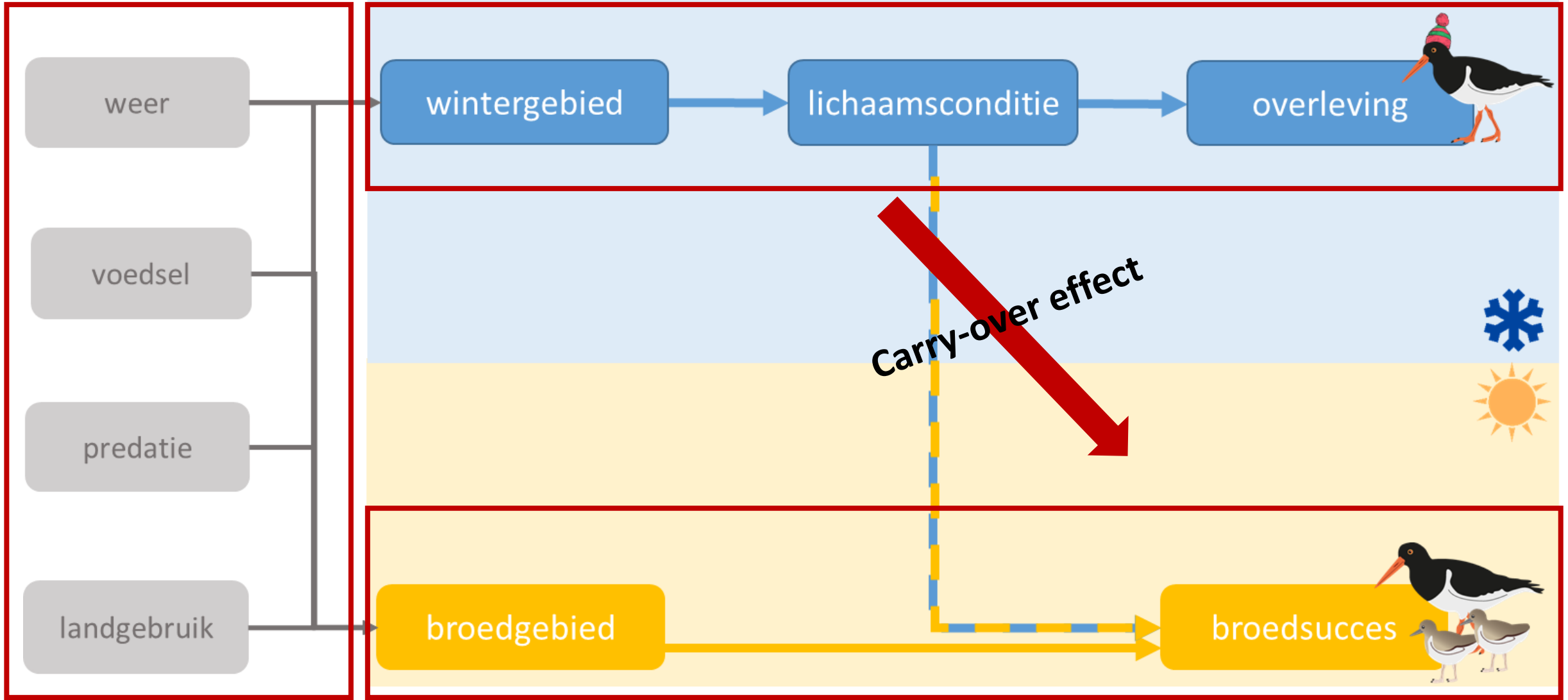
DOI: 10.1002/ecy.3615

ARTICLE

ECOLOGY
ECOLOGICAL SOCIETY OF AMERICA

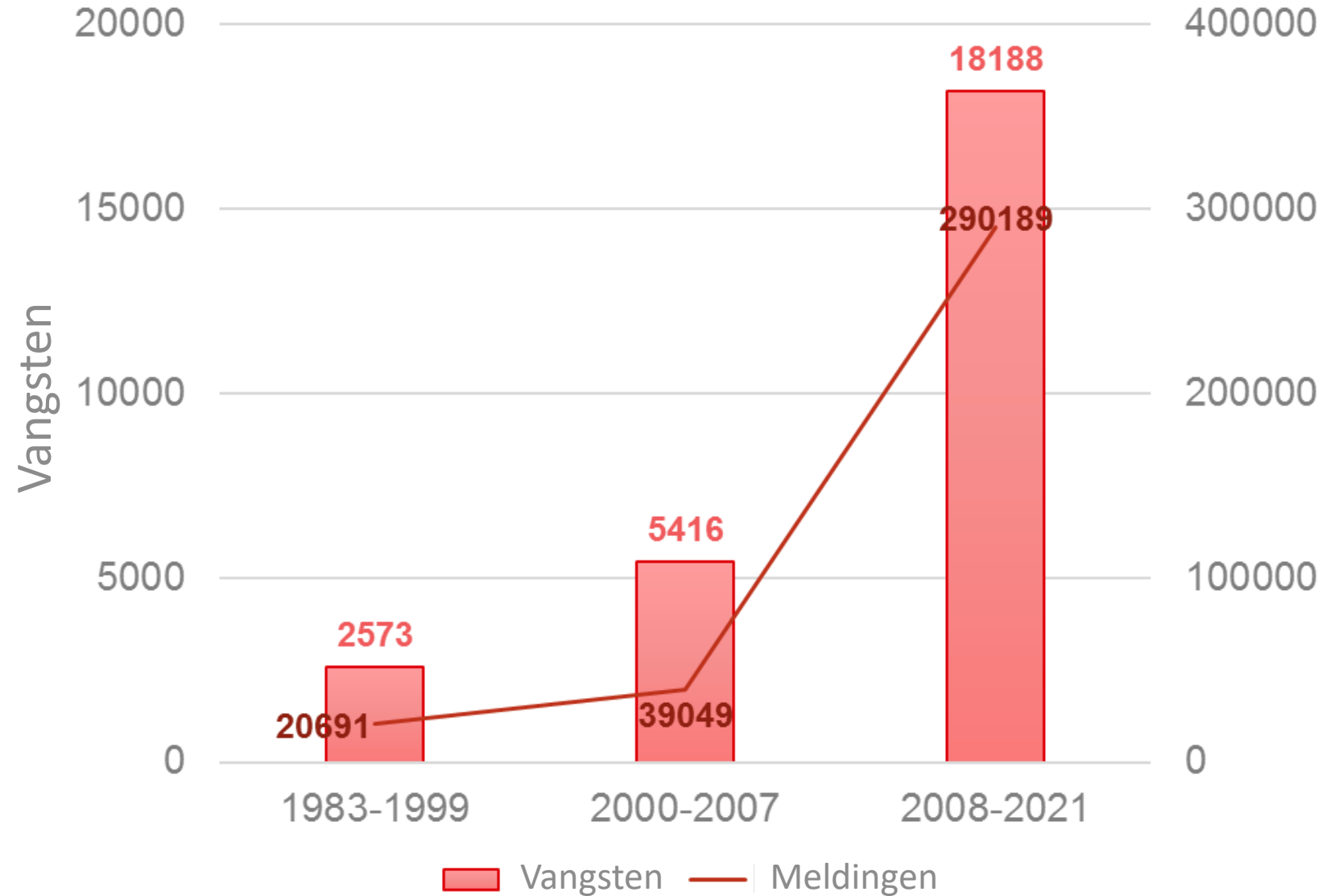
The demographic causes of population change vary across four decades in a long-lived shorebird

Andrew M. Allen^{1,2,3} | Eelke Jongejans^{1,2,3} | Martijn van de Pol^{1,3,4} |
Bruno J. Ens^{3,5} | Magali Frauendorf^{1,3} | Martijn van der Sluijs^{1,3} |
Hans de Kroon^{3,6}

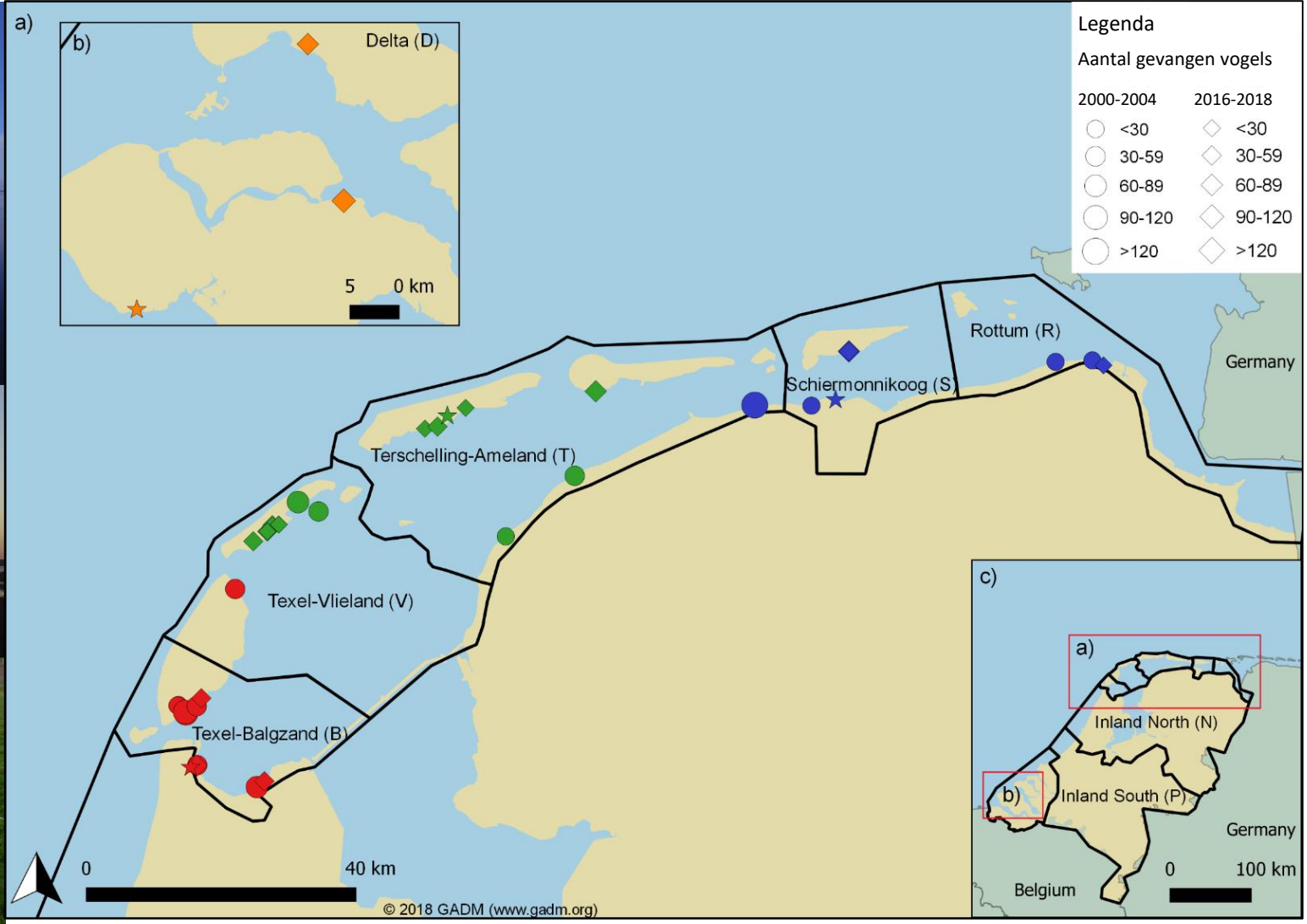
Kleurringen

Meldingen

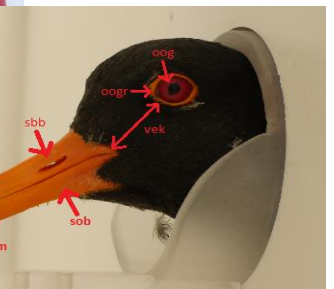
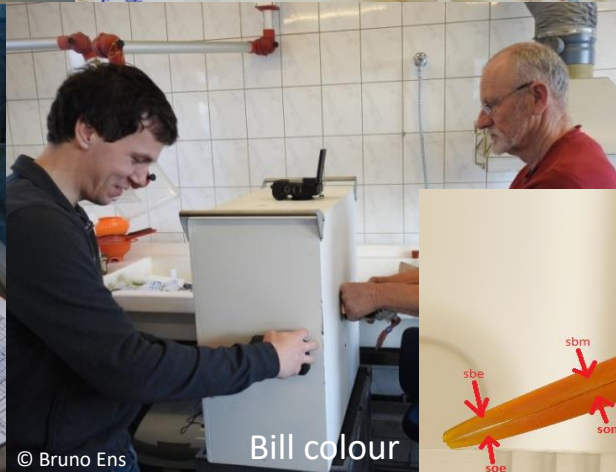
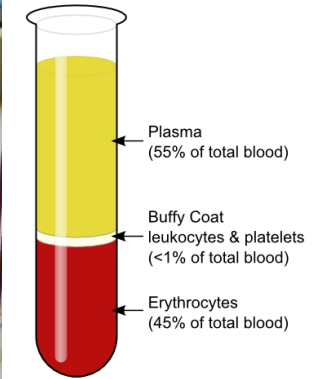

Wintervangsten

Lichaamsconditie

Broedseizoen

Broedseizoen

Broedseizoen

Broedseizoen

Broedseizoen

M2

RECONYX

2018-05-28 8:40:55 AM M 1/3

26°C

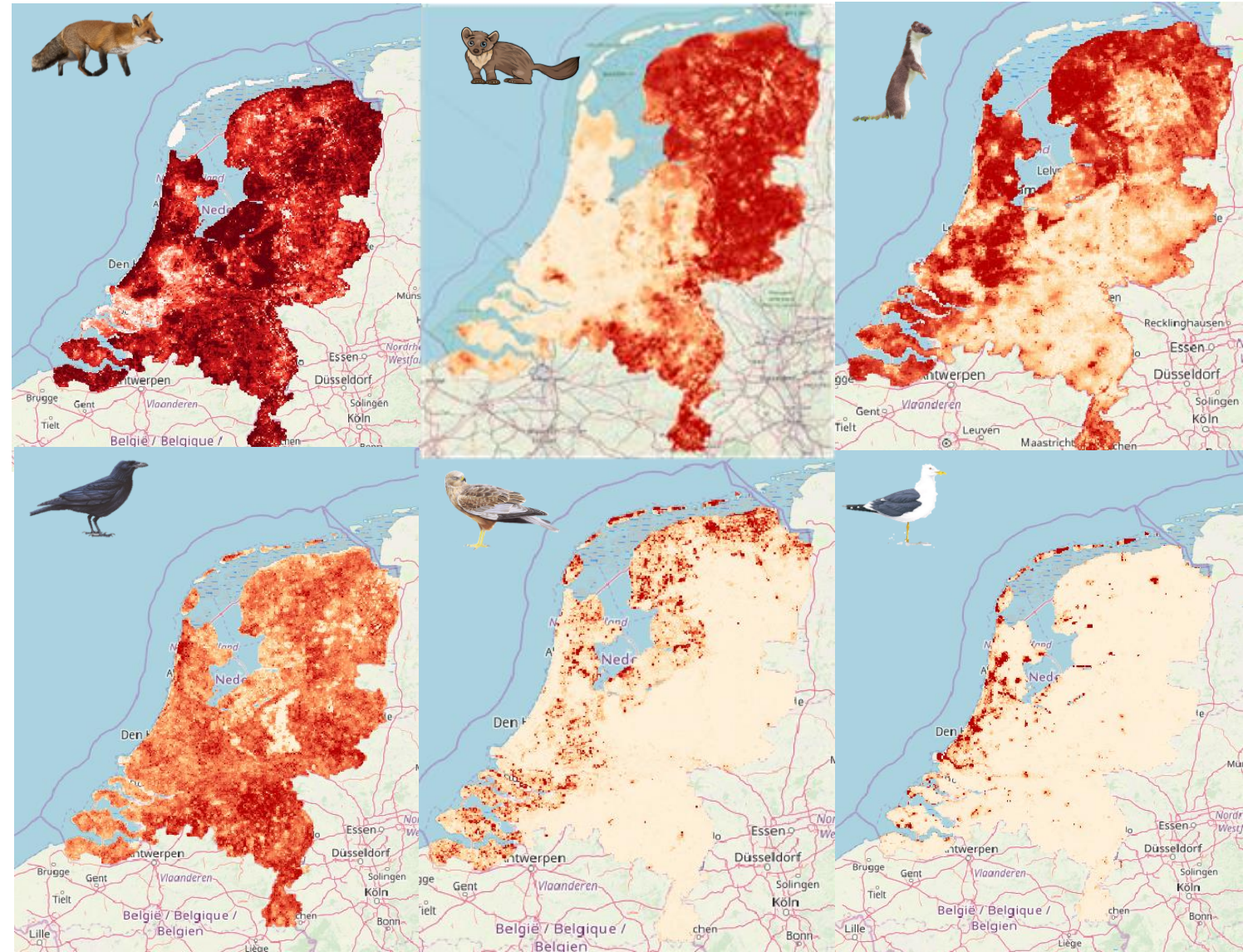

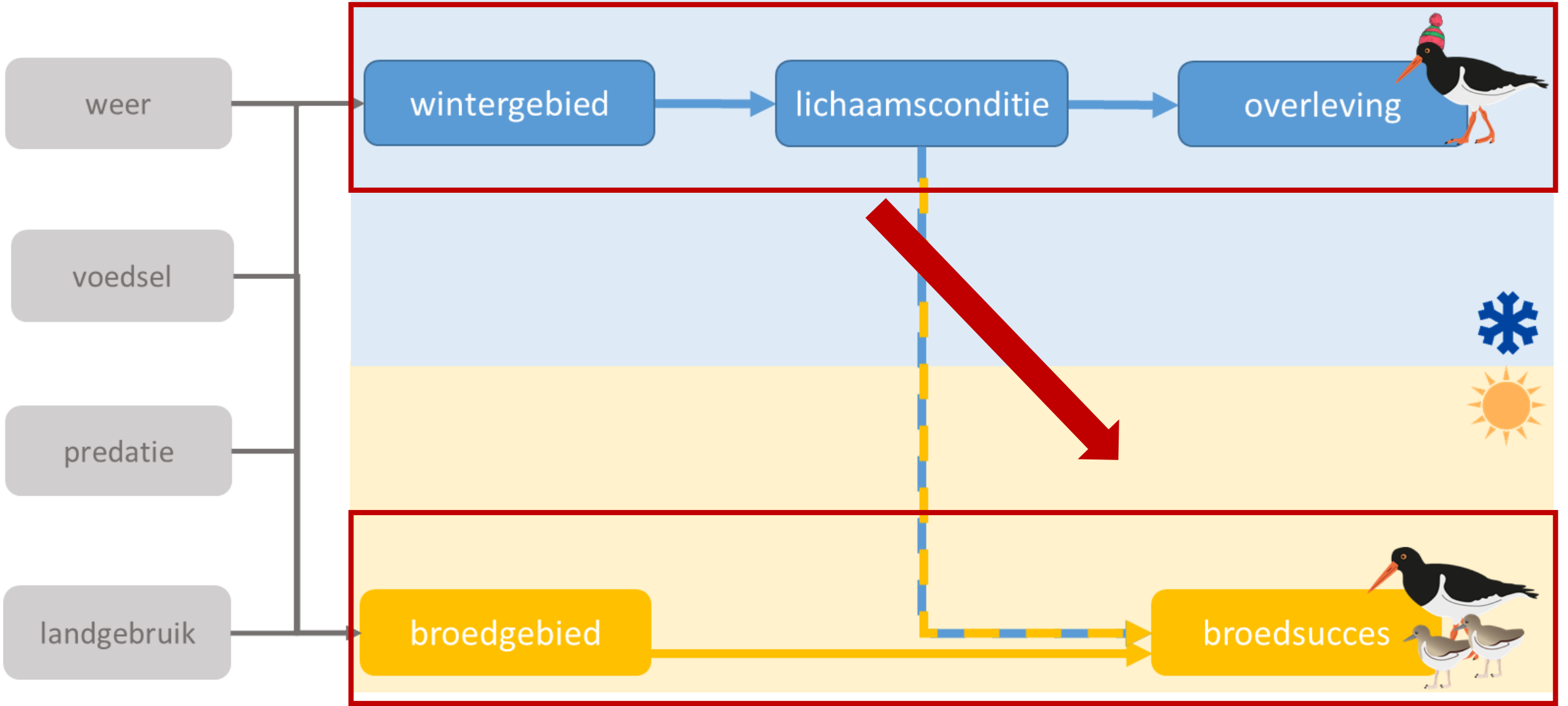
Vrijwilligers

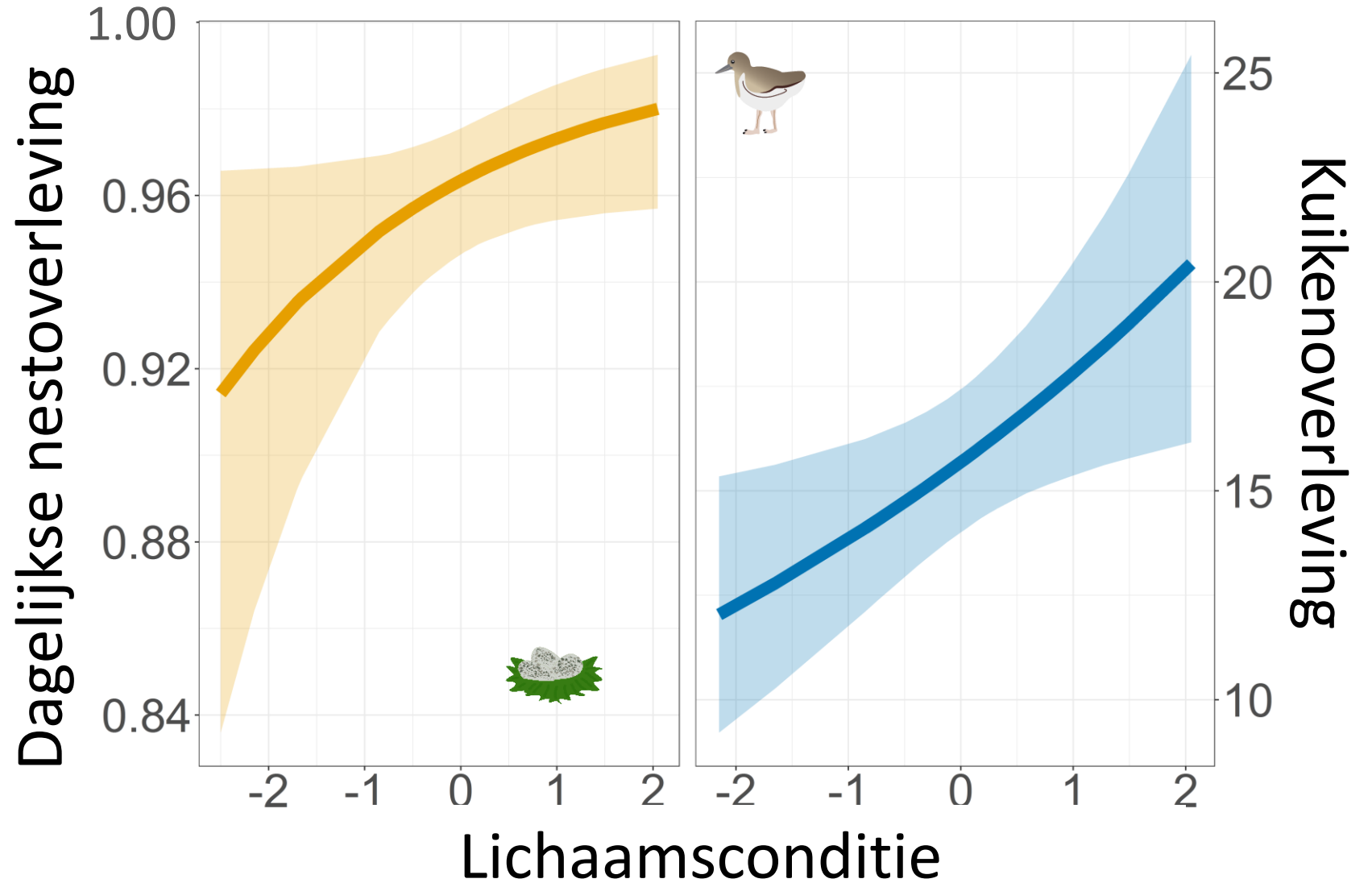
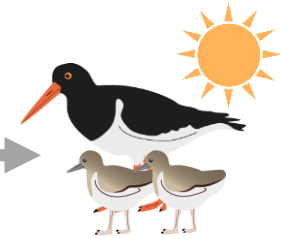

- Verspreidingskaarten (Sovon)
- Voedselaanbod (mosselen, kokkels, regenwormen) (WMR, RIVM)
- Exposure time (InterTides)
- Landbouw (intensiteit) (CBS)
- Weer (KNMI)
- Hoogwatervluchtplaats tellingen (Sovon)
- BMP (Sovon)

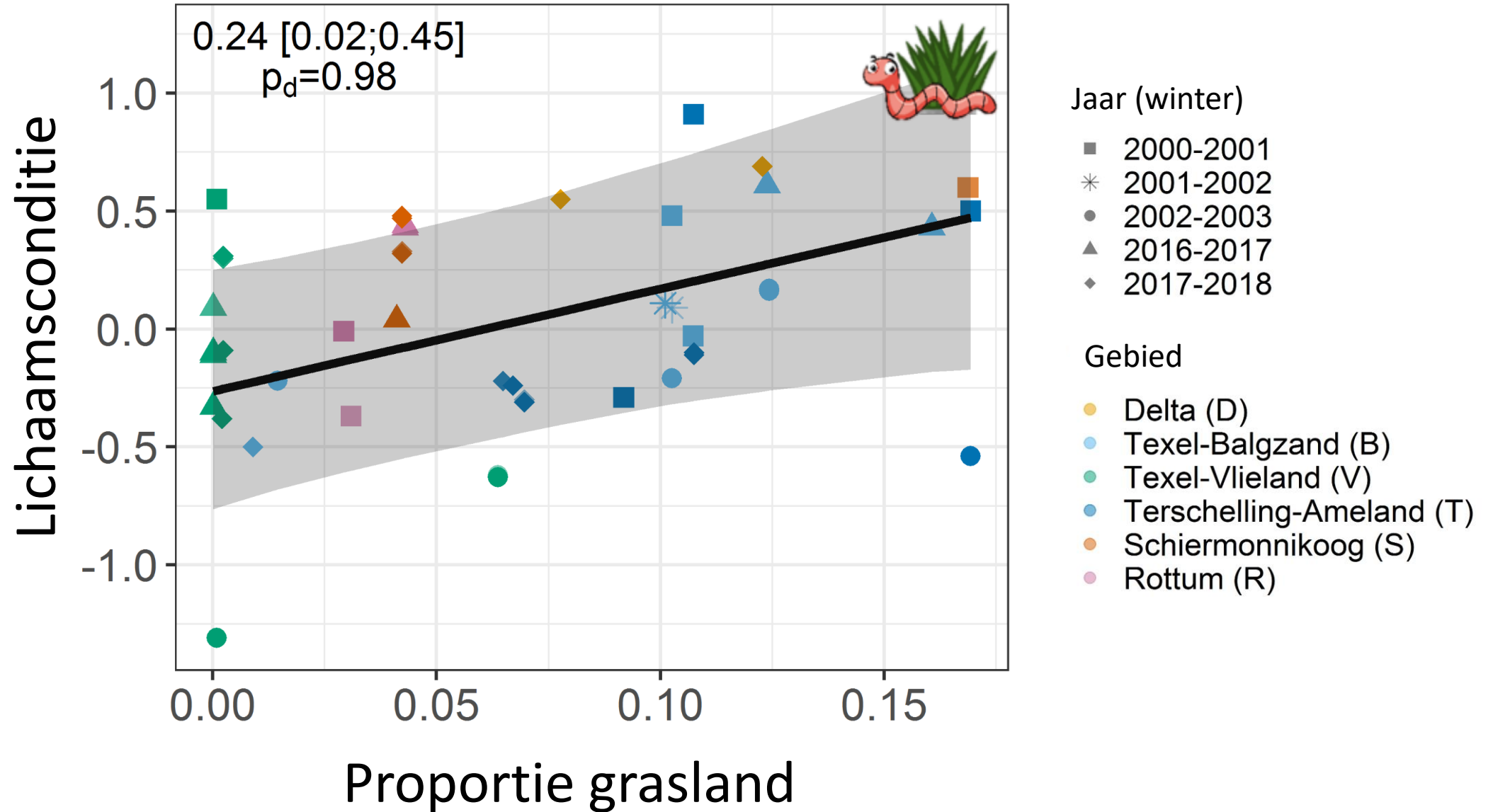

Carry-over effecten

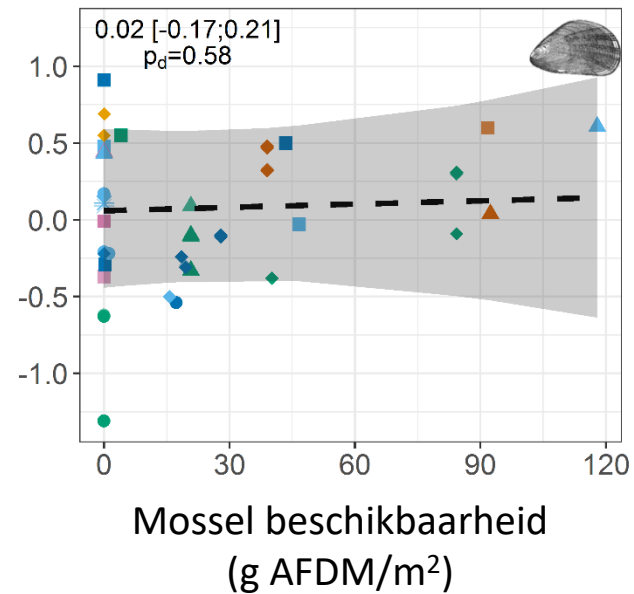
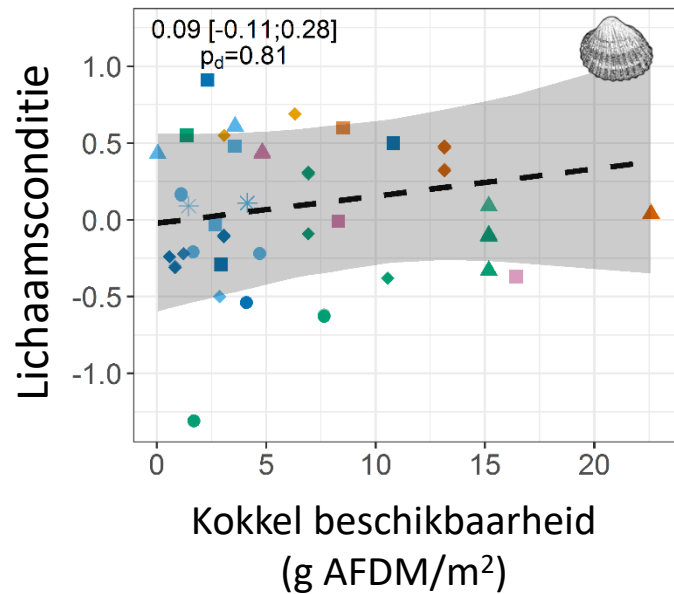
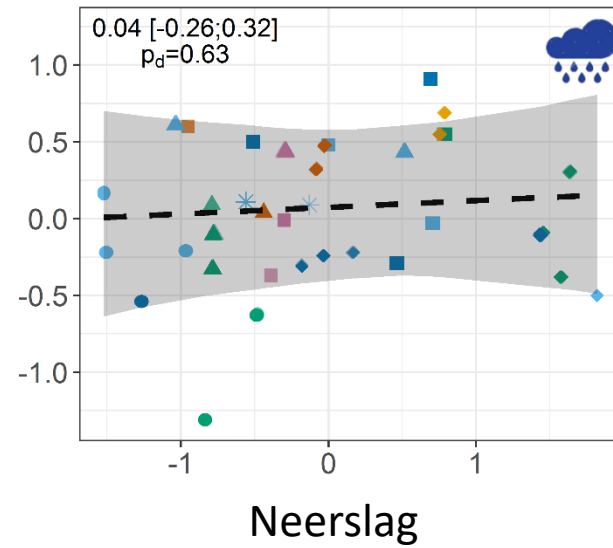
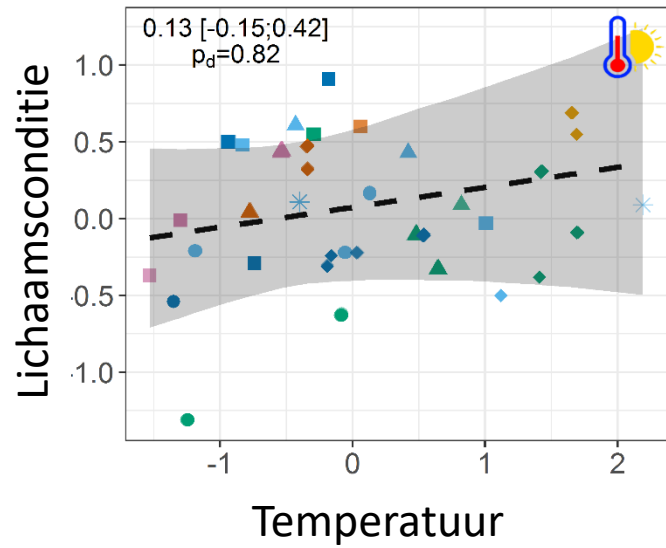

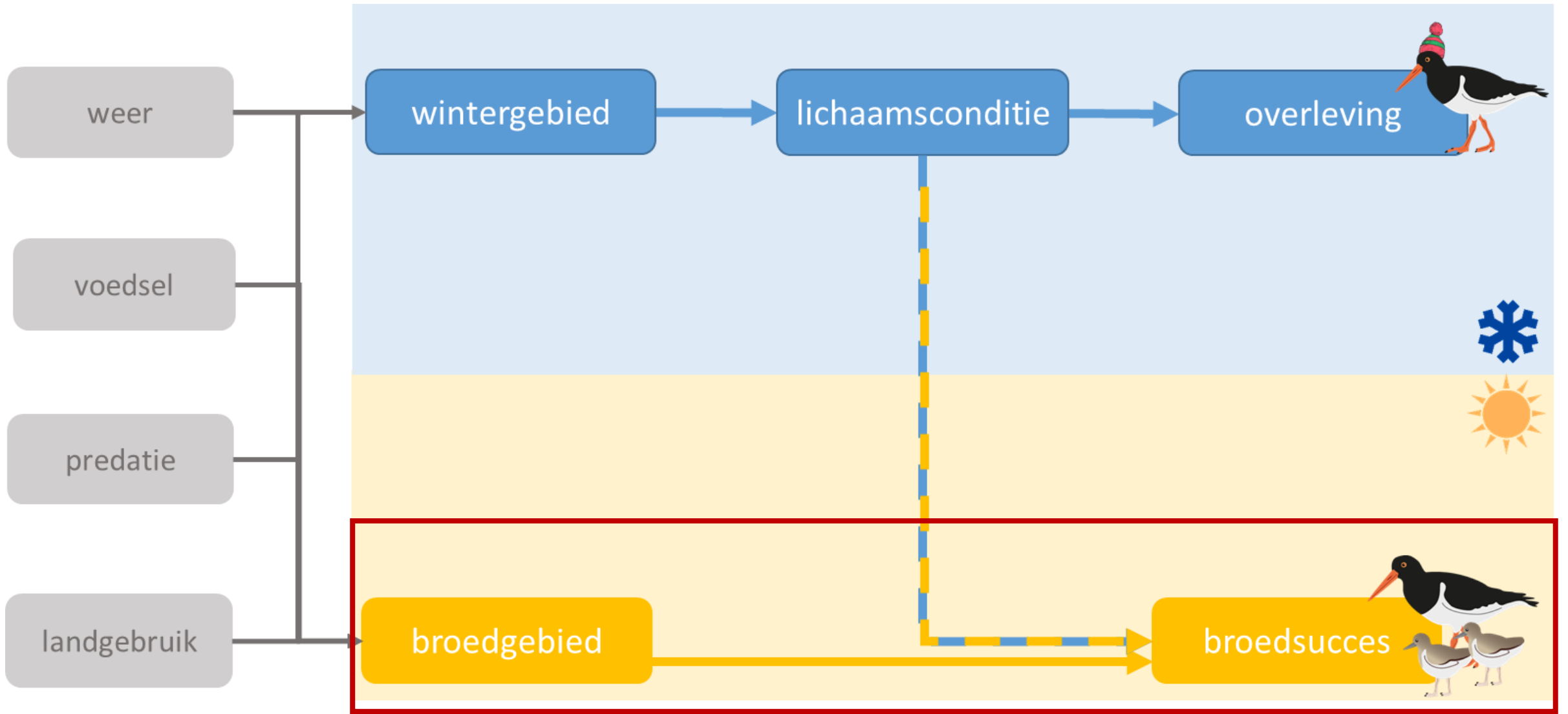

Carry-over effecten

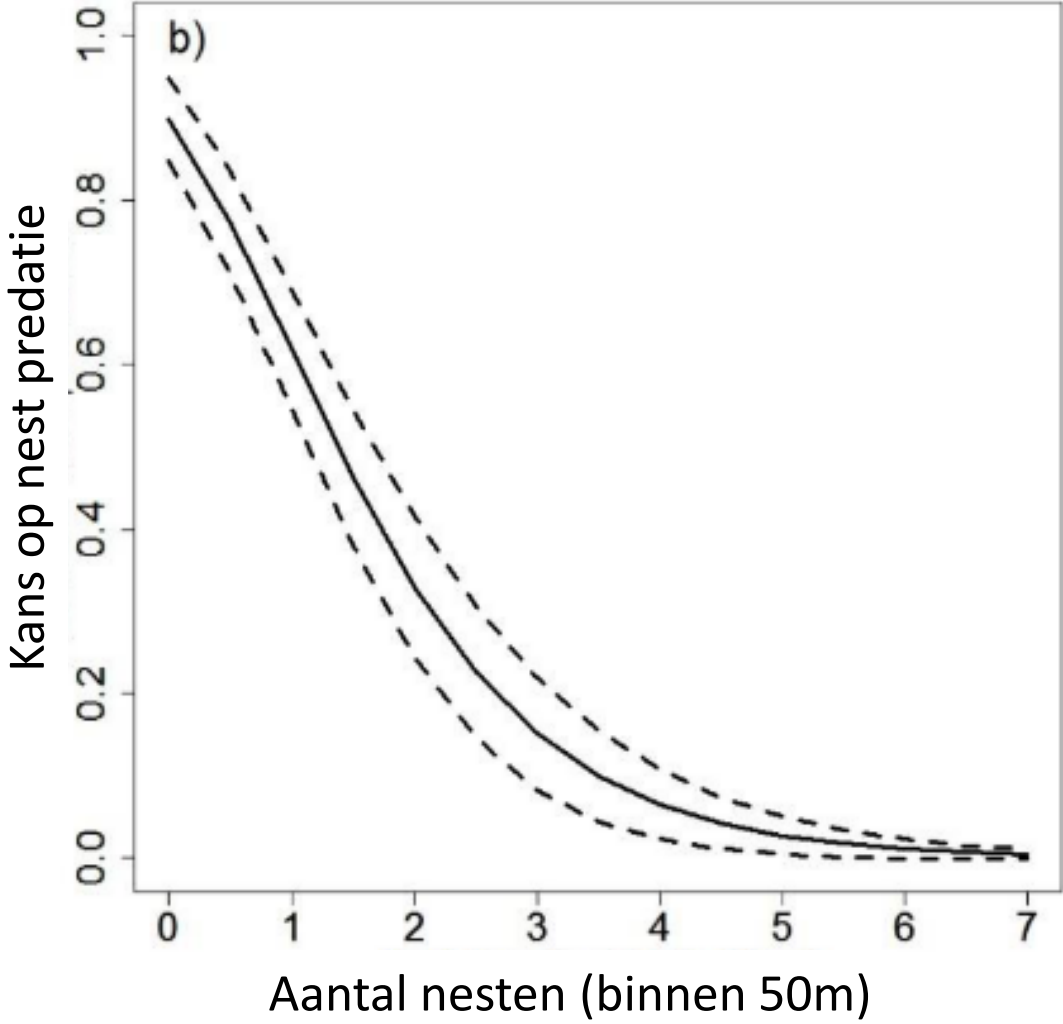

Carry-over effecten

Dichtheidsafhankelijke factoren

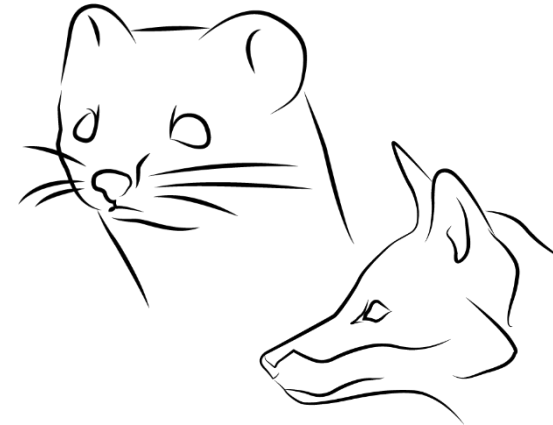

Dichtheidsafhankelijke factoren

Roofvogels

vs.

Roofzoogdier

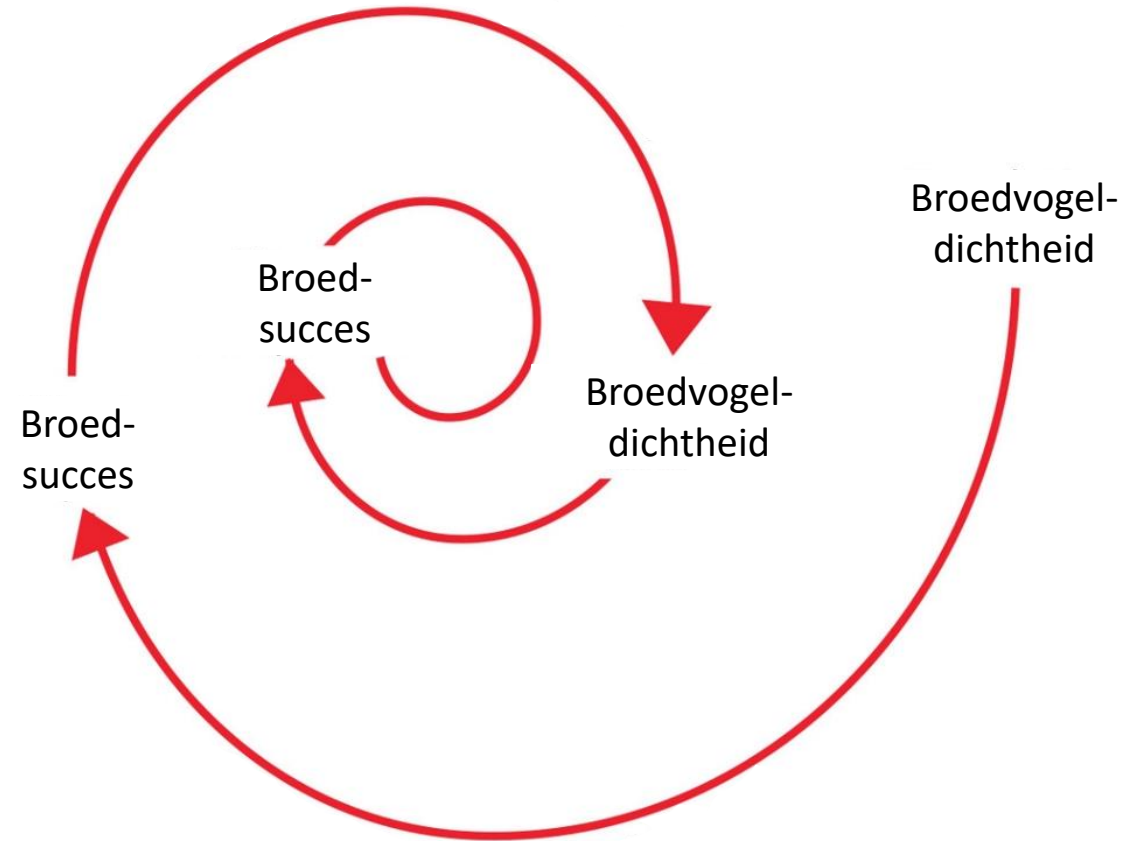

≠ predator gedrag
≠ prooi gedrag

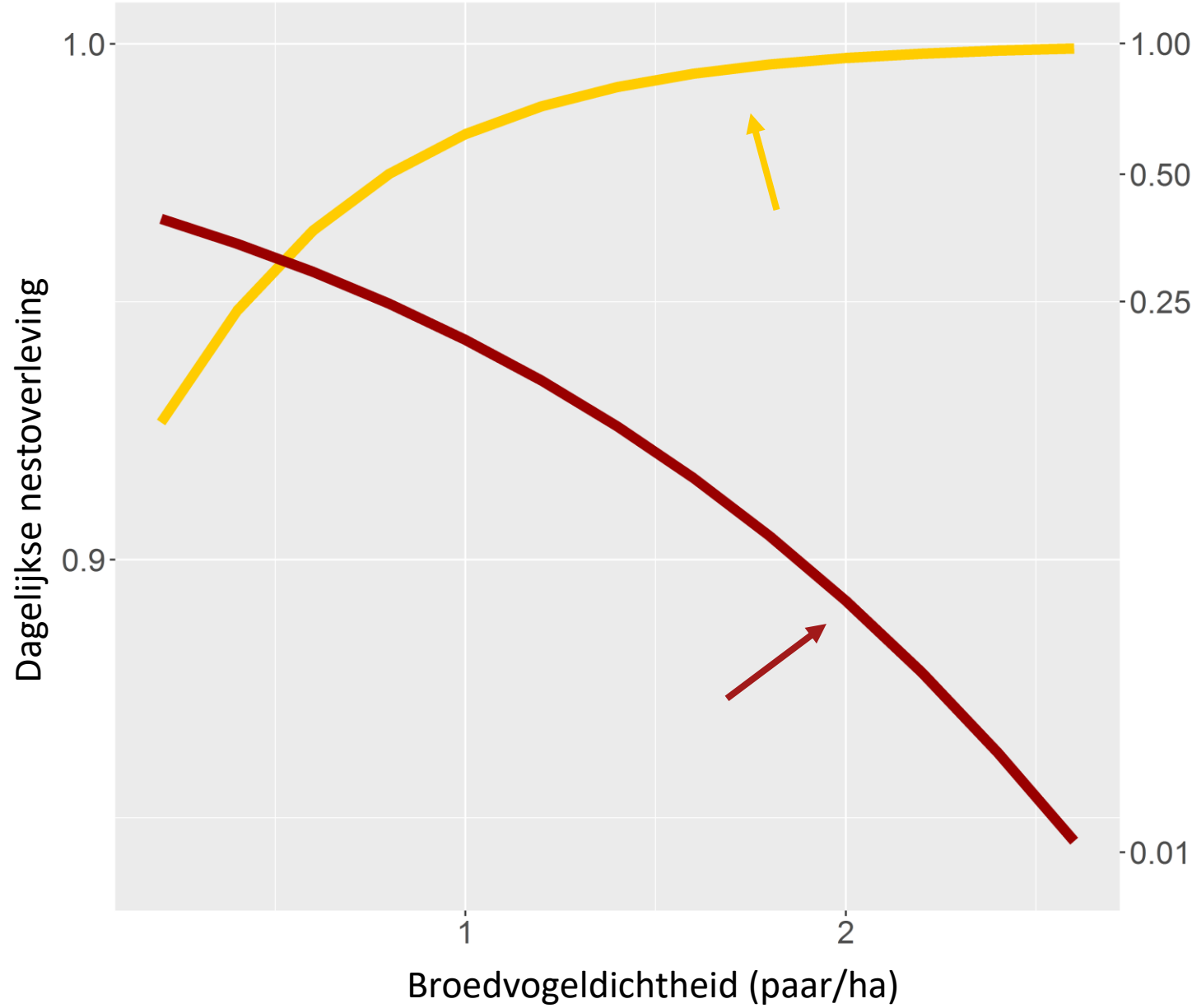

Dichtheidsafhankelijke factoren

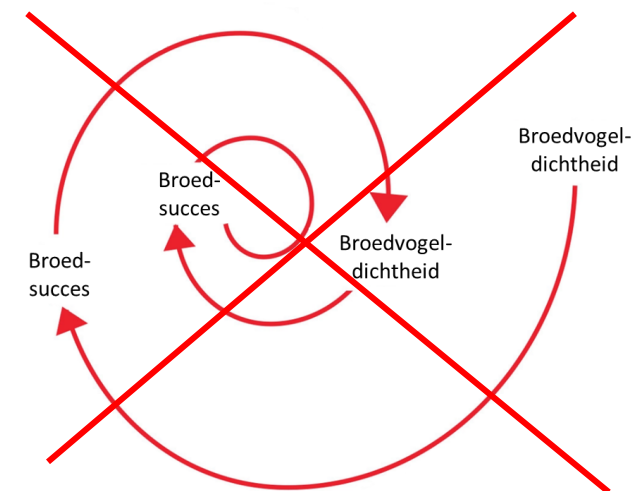
- Binnenland
  - Verschillende roofdiergemeenschap
  - Lagere broedvogeldichtheid

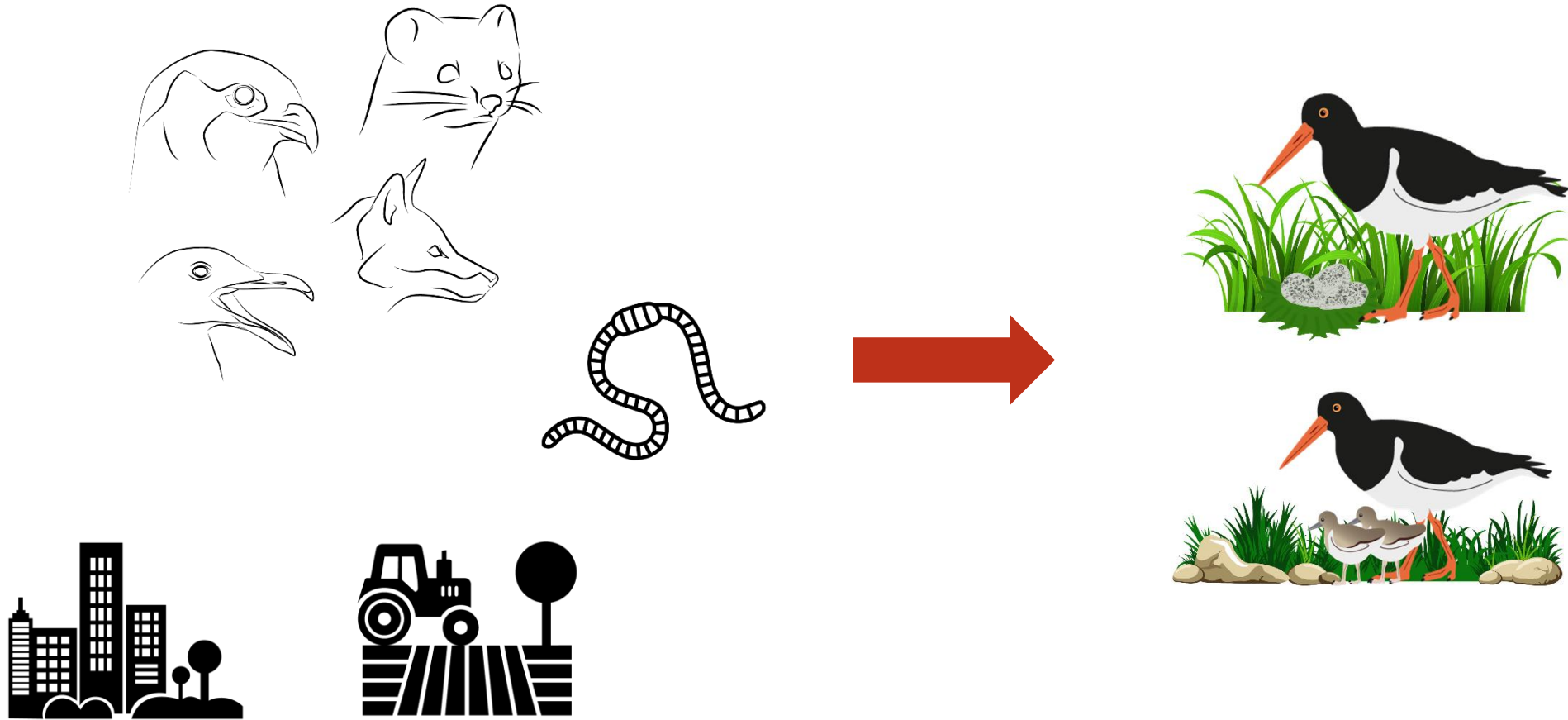
Dichtheidsafhankelijke factoren

Nestoverleving

Omgeving

Omgeving

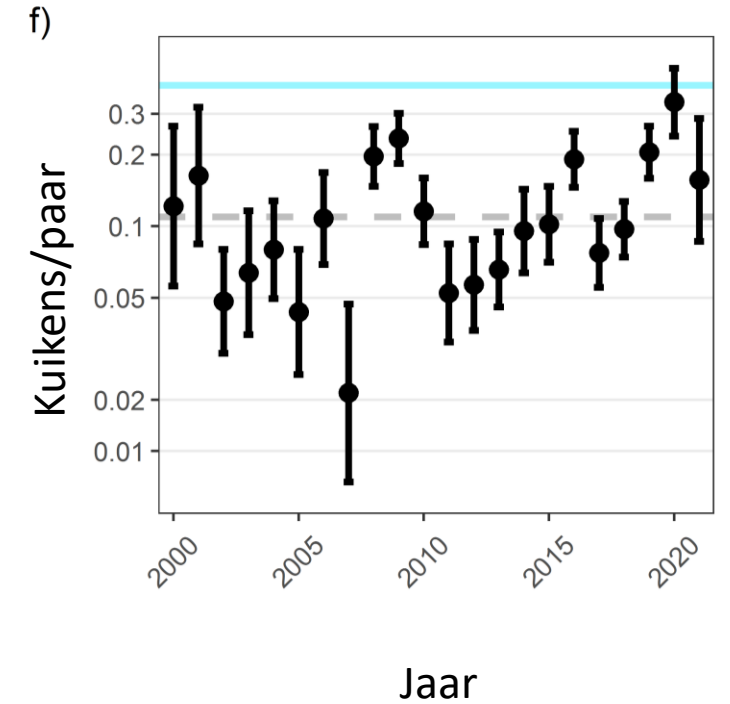
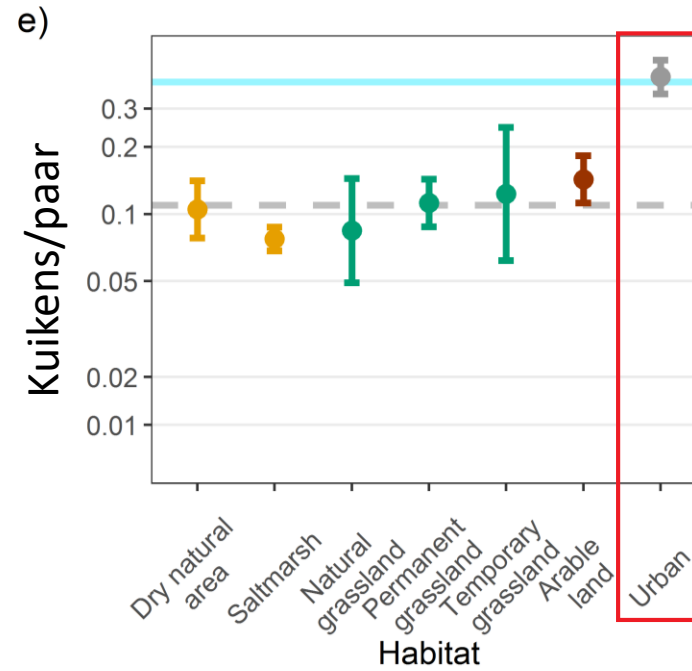
44%

10%

0.1 kuikens/paar/jaar
=
1 kuiken/paar/10 jaar

→ Nodig: 1 kuiken/paar/2.5 jaar (=0.4 kuikens/paar/jaar)

Omgeving

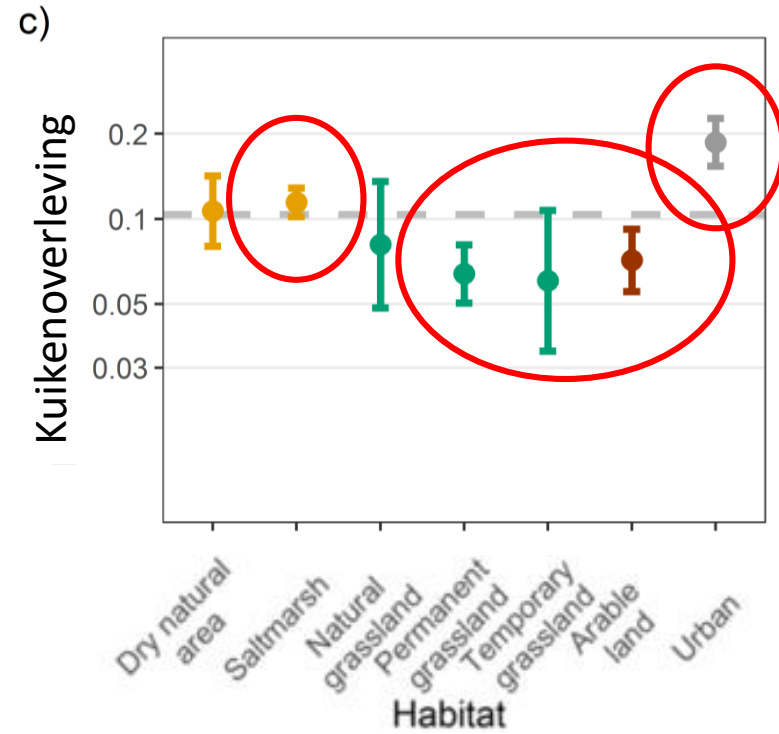
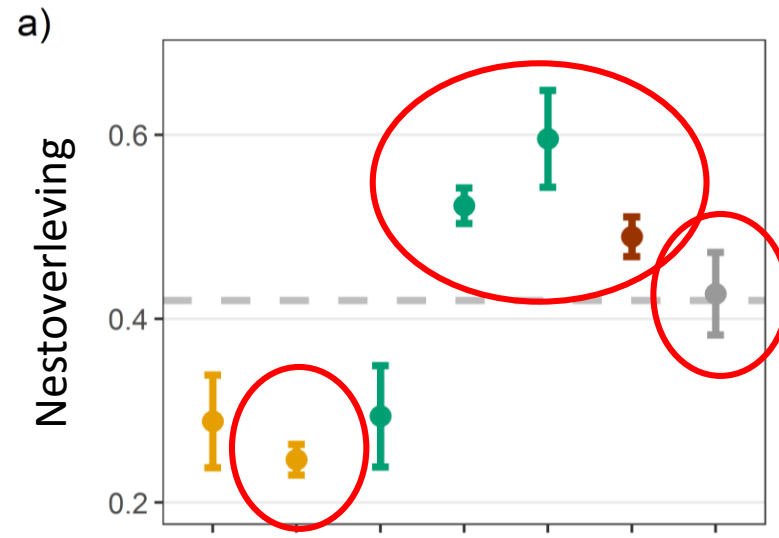

44%

10%

0.1 kuikens/paar/jaar
=
1 kuikens/paar/10 jaar

Omgeving

<1980

44%

36%

100%

0.3 kuikens/paar/jaar

10%

49%

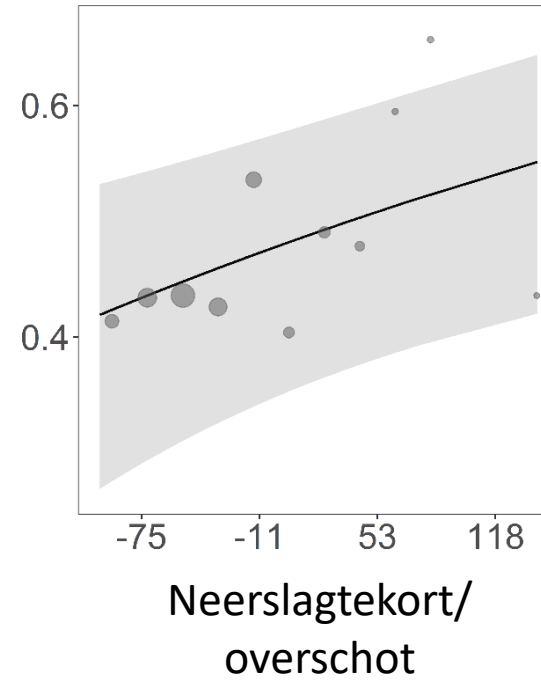
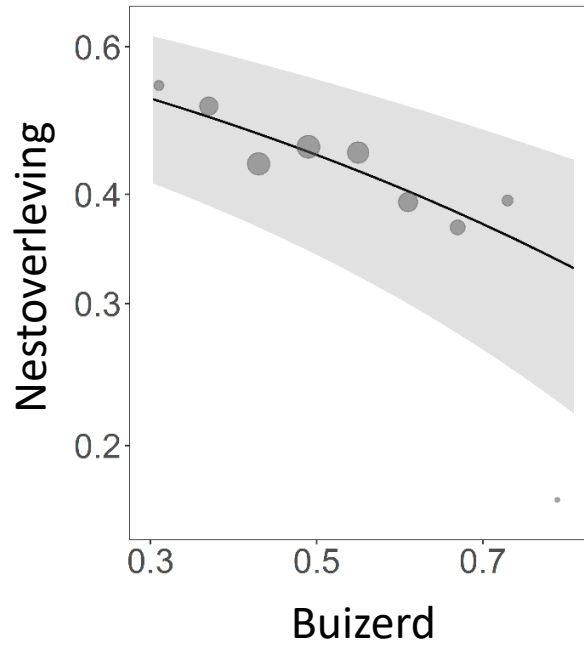
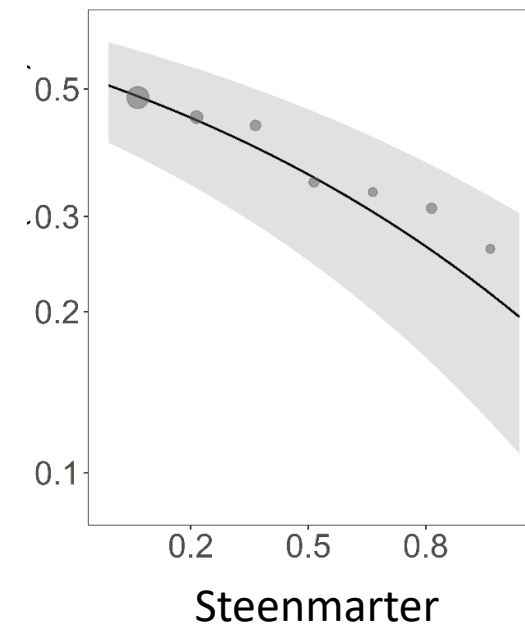
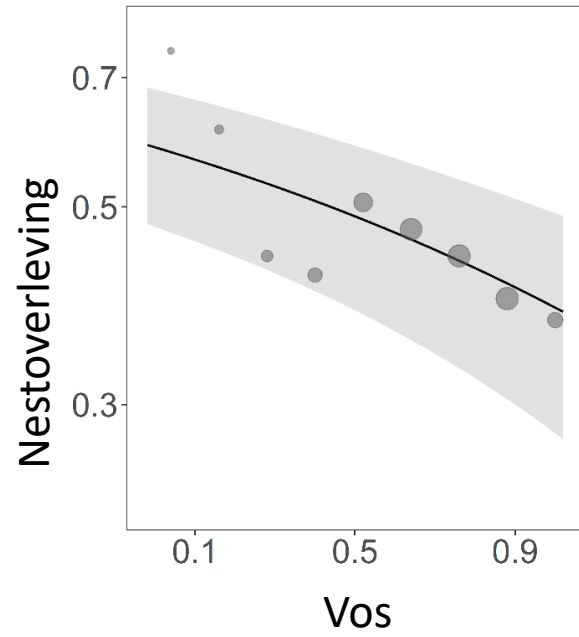
30%

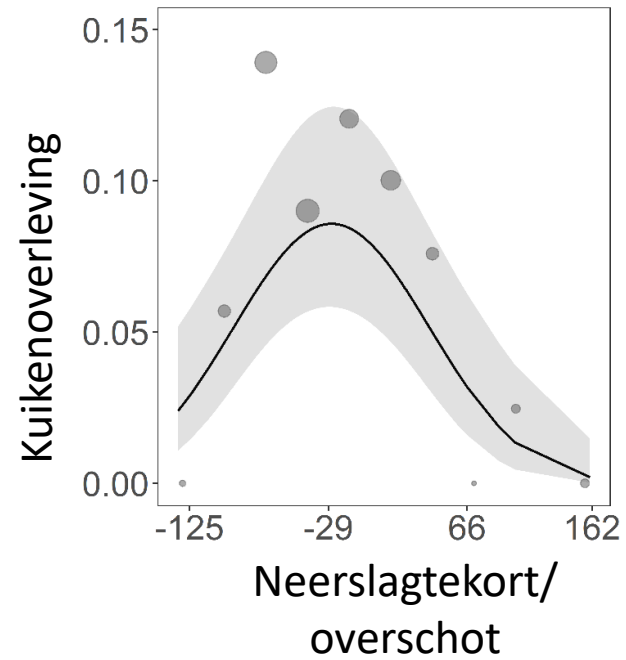
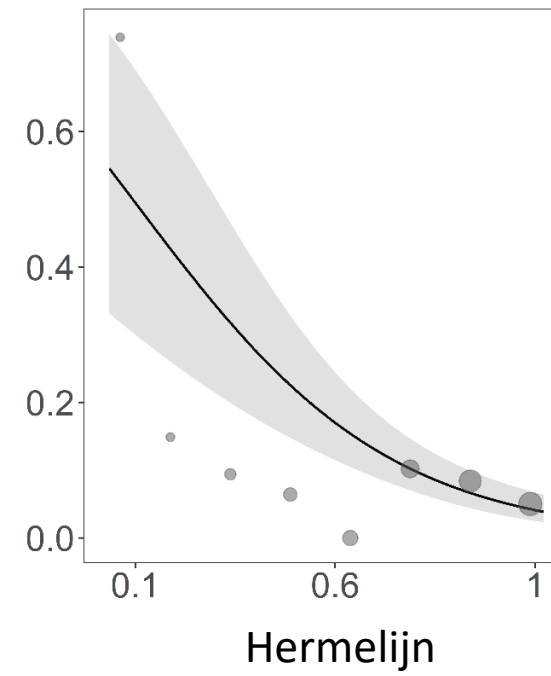
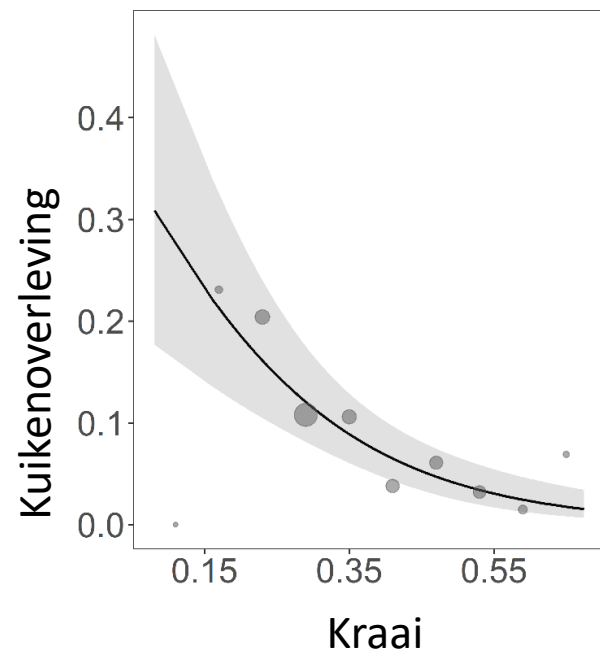
0.4 kuikens/paar/jaar

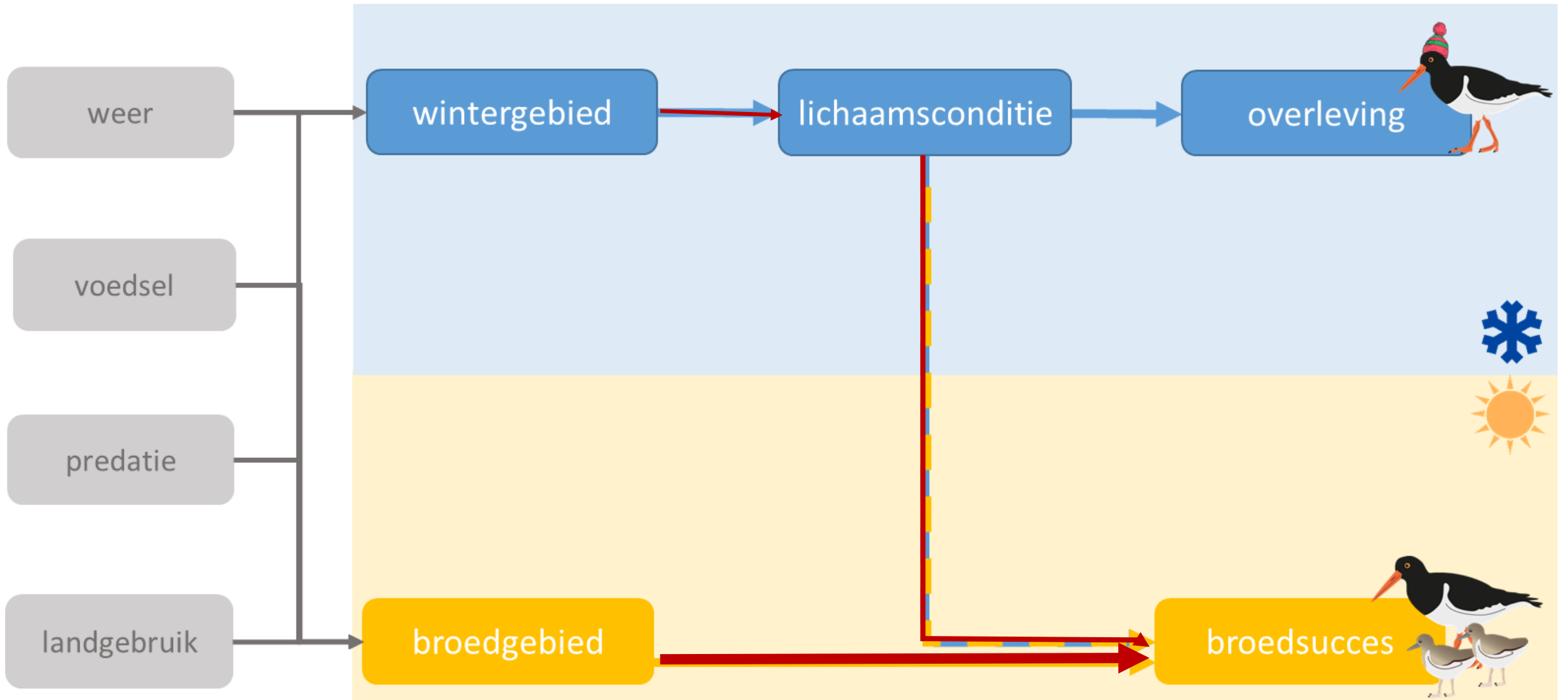
Omgeving

Omgeving

Conclusies

- Drukfactoren hangen af van de broedsucces fase (nestoverleving vs. kuikenoverleving)
- Focus op kuikenoverleving
- Alleen in stedelijk gebied is het broedsucces hoog genoeg om de populatie in stand te houden

Conclusies

- Roofdieren en droogte hebben relatief sterk effect op de nest –en kuikenoverleving
- Roofdiergemeenschappen in combinatie met de broedpaardichtheid hebben invloed op de nestoverleving
- Ouders met een betere lichaamsconditie in winter hebben hoger broedsucces
  - Een grotere proportie grasland (als voedselbron) rond de overwinteringsplaatsen (HVPs) heeft een positief effect op de lichaamsconditie

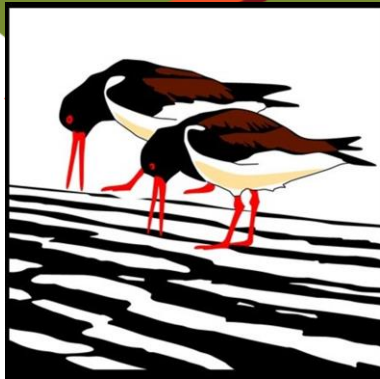
2023

JAAR VAN DE
SCHOLEKSTER

Vogelbescherming
N E D E R L A N D

STICHTING
ONDERZOEK
SCHOLEKSTER

Sovon

Meedoen

Scholeksters in de stad

Tel Scholeksters in stedelijk gebied. Vooral tellingen op bedrijventerreinen en in de stadsranden zijn erg welkom.

Waarnemingen van dakbroedende Scholeksters zijn heel bruikbaar. Vooral als een nest meerdere keren bekeken wordt, zodat we een beeld krijgen van het broedsucces.

Kuikenoverleving

Vrijwilligers in het boerenland kunnen bijdragen door het doen van nestonderzoek en het verzamelen van gegevens over de overleving van jonge kuikens.

Home

**HELP MEE DE
SCHOLEKSTER EEN
PLEK TE GEVEN IN
DE STAD**

Mensen geven graag een nest door, maar heel vaak blijft dat eenmalig

AL 1126 NESTEN AANGEMELD

Vogelbescherming
NEDERLAND

Meedoen

Scholeksters in de stad

Tel Scholeksters in stedelijk gebied. Vooral tellingen op bedrijventerreinen en in de stadsranden zijn erg welkom.

Waarnemingen van dakbroedende Scholeksters zijn heel bruikbaar. Vooral als een nest meerdere keren bekeken wordt, zodat we een beeld krijgen van het broedsucces.

Kuikenoverleving

Vrijwilligers in het boerenland kunnen bijdragen door het doen van nestonderzoek en het verzamelen van gegevens over de overleving van jonge kuikens.

Oproep aan vrijwilligers om kuikenoverleving vast te leggen

- BFVW – Fûgelwachtapp
- LandschappenNL – boerenlandvogelmonitor
- Sovon – AviNest app

Koninklijke Luchtmacht

NAM

provincie fryslân
provincie fryslân

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

